

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite

Lauhanen, R. 2017. Tieteessä tapahtuu. Ilkka 4.12.2017, 13.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Tieteessä tapahtuu

Luonnonvarakeskuksen tohtori Mika Nieminen kertoi hiljattain mm. Yleisradion haastattelussa vanhojen ojitusalueiden valumavesien ravinnekuormituksista. Ilmiön on arvioitu joh-tuvan todennäköisesti turpeen maatuneisuudesta.

Niemisen tutkimusryhmän artikkeli on julkaistu kansainvälisessä tiedelehdessä. Metlan suometsäprofessorin pätevy-yden omaavana tiedemiehenä tunnen suontutkimuksia, mutt-en Niemisen tutkimusalaan riittä-vän tarkasti.

Nyt yksittäisen tutkimuksen tulokset ovat herättäneet kes-kustelua, koska aiemmissa tut-kimuksissa ojanperkauskohteiden valumavesien kiintoainesta on pidättynyt saostusaltaisiin. Myös pintavaluntakentät ovat kiintoaineksen lisäksi sitoneet ojaviesien ravinteita. Olin itse-kin yli 25 vuotta sitten mukana noissa lieteallastutkimuksissa. Ongelmalliseksi asian tekee

Suontutkijan on aina hyvä kriittisesti todeta, että tutkimustulokset pätevät näillä koekentillä, tutkimusmenetelmillä ja rajoitteilla. Kalliin rahan suometsäkokeiden toistettavuus ei ole aivan helppoa.

se, että turvemaametsät ovat ekologisesti hyvin monimuo-toisia. Paikalliset hydrologiset olot ja lämpösummat vaihtelevat eri puolilla maata. Vuotuis-

ten säävaihtelujen takia suometsäkokeet ovat erittäin haastavia.

Vakavan teemasta tekee se, kun metsäojitukset ovat mah-dollistaneet metsäteollisuutemme jatkuvan kasvun. Jatkossa-kin puuntuotantoon sopivien ojitusalueiden kunnostusojituk-silla on tärkeä merkitys uusim-pien metsäteollisuusinvestointien puuhuollossa.

Niemisen ryhmän uudet tutki-mustulokset eivät tunnu miel-lyttävän käytännön metsäta-loutta. Maailmassa vallitsee kuit-tenkin tutkimisen ja tieteen-teen vapaus. Tutkimustieto on pe-rusteltu ja mitattu totuus. Tut-kimukselle on tyypillistä puo-lueettomuus, tietyt tutkimusmenetelmä ja julkisuus. Lisäksi tutkimuksen on oltava toistet-tavissa tutkimusraportin pe-rusteella.

Suontutkijan on aina hyvä kriittisesti todeta, että tutki-mustulokset pätevät näillä koe-kentillä, tutkimusmenetelmillä

ja rajoitteilla. Kalliin rahan suo-metsäkokeiden toistettavuus ei ole aivan helppoa.

Kerran tutkimustuloksem-me eivät miellyttäneet eräs-tä käytännön metsänhoitajaa. Pyysimmekin häntä tekemään tuloksemme kumoavan tut-kimuksen Metsätieteen Aika-kauskirjaan. Eipä ole pyydet-tyä julkaisua näkynyt. Tälläkin hetkellä tuloksemme ovat edel-leen päteviä ja tiedeyhteisön hy-väksymiä.

Yliopistoilla, ammattikorkea-kouluilla ja tutkimuslaitoksilla on oikeus tiedottaa vapaasti tut-kimustuloksista. Jos joku ulko-puolinen tahoo haluaa ottaa tie-detalojen viestinnän haltuunsa, mentäisiin pahasti metsään.

Neuvostoliitossa ja Hitlerin Saksassa tiede palveli poliittista järjestelmää, joka nujersi toisin-ajattelijat. Nykytieteen etiikassa voidaan keskustella, jos esimer-kiksi eläinsuojeluaktivisti tekisi väitöskirjaa sikojen hyvinvoin-nista maataloilla.

Professori Jyrki Kankaan mu-kaan tutkijat tutkivat ja käytän-nön metsätalous tekee päätök-set. Tutkimustuloksia voidaan käyttää tai olla käyttämättä päätöksenteon tukena. Joka ta-pauksessa kunnostusojitusten vesiensuojeluun on panostet-tava kustannustehokkailla kei-noilla ja parhailla käytettävissä olevilla teknologioilla.

Kun tutkija kirjoittaa tuloksis-taan, vastuu ei ole vain lukijal-la. Kun toimittaja kirjoittaa tut-kimustuloksista, vastuu ei jää vain tutkijalle. Klassinen otsik-ko "Palokunta työllisti poliisia sairaalassa" herättää aina mie-lenkiintoa.

Risto Lauhanen

Kirjoittaja on SeAMK Ruoka-yksikön tutkimus- ja kehittämis-päällikkö sekä Helsingin yliopiston dosentti.

